

บทที่ 5

บทสรุป

5.1. สรุปผลการศึกษา

ในสังคมปัจจุบันที่มีความจำเป็นจะต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากทั่วทุกมุมโลก จึงส่งผลให้รายการข่าวมีความสำคัญอย่างมากต่อคนในสังคม เนื่องจากรายการข่าวจะสามารถตอบสนองความต้องการในการบริโภคข่าวสารของผู้คนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังมีอิทธิพลในการโน้มน้าวความคิด ทศนคติ หรือแม้กระทั่งพฤติกรรมของผู้บริโภคได้อีกด้วย

ข่าวสังคม จัดเป็นข่าวที่ได้รับความสนใจจากประชาชนค่อนข้างมาก เนื่องจาก เป็นข่าวที่เกิดผลกระทบต่อคนในสังคมโดยตรง ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาสุขภาพ การว่างงาน โสเภณีเด็ก ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ใกล้ตัวเราทั้งสิ้น นอกจากนี้ ข่าวสังคมยังเป็นส่วนที่ช่วยสร้างสีสันให้กับรายการข่าว โดยจะออกมาในรูปแบบของการนำเสนอกิจกรรมต่างๆของคนในสังคม ซึ่งจะเป็นไปในทางสร้างสรรค์ อาทิ เช่น ข่าวแถลงเปิดงานหรือพิธีต่างๆ ข่าวความแปลกใหม่หรือความล้ำยุคทางวิชาการ เป็นต้น ยิ่งโดยเฉพาะสถานะเศรษฐกิจเช่นนี้ ข่าวสังคมที่จัดเป็นข่าวเบา จึงกำลังได้รับความนิยมนจากผู้บริโภคเป็นอย่างมากทีเดียว

สำหรับข่าวสังคมของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ เพื่อตอบรับนโยบายของทางสถานี ที่ให้เน้นการนำเสนอข่าวที่ดูง่าย ไม่เครียด เพราะคนเครียดกับสภาพเศรษฐกิจมาพอแล้ว จึงมีการเปลี่ยนโฉมข่าวสังคมให้ออกมาเป็น “สกุ๊ปข่าว” ที่มีเนื้อหาอยู่ในความสนใจของประชาชน ดูแล้วสนุกสนาน เพลิดเพลิน สามารถผ่อนคลายความตึงเครียดลงได้ แต่จะต้องไม่ขาดสาระประโยชน์ และมักจะแฝงข้อคิดทิ้งท้ายไว้ด้วยเสมอ ซึ่งสกุ๊ปข่าวที่ว่านี้ จะถูกนำมาเสนอในรายการ “เมืองไทยวันนี้” ซึ่งเป็นช่วงหนึ่งของรายการข่าวภาคค่ำ และหลังจากออกอากาศไม่นาน ก็ได้รับการตอบรับจากผู้ชมเป็นจำนวนมาก เนื่องจากรูปแบบที่แปลกใหม่และน่าสนใจนั่นเอง นับเป็นอีกก้าวหนึ่งของวงการข่าวสังคมเมืองไทย

จากการที่ผู้เขียนได้เข้ารับการฝึกงานในฐานะผู้สื่อข่าวสายสังคม ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 โดยเน้นเฉพาะรายการเมืองไทยวันนี้ ทำให้ได้รับรู้ถึง

บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้สื่อข่าว รวมทั้งกระบวนการผลิตสื่อบroadcast ตั้งแต่ได้รับมอบหมายงานจนกระทั่งออกอากาศ ว่ากว่าที่จะเป็นสื่อบroadcast ออกสู่สายตาประชาชนนั้น มีขั้นตอนการทำงานอย่างไรบ้าง อีกทั้งได้รับทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ซึ่งผู้เขียนได้เข้าไปประสบด้วยตนเองโดยตรง จึงถือเป็นประสบการณ์ที่ดีในอันที่จะนำสิ่งที่ได้พบเห็นดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการทำงานของตนเองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5.2. ปัญหาและอุปสรรค

1. ปัญหาด้านบุคลากร

สำหรับปัญหาที่เกิดจากตัวบุคลากร สามารถแบ่งเป็นกรณีได้ดังนี้

- บุคลากรไม่เพียงพอ เนื่องจากฝ่ายข่าวของสถานี

โทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 มีโครงสร้างการทำงานที่ค่อนข้างซับซ้อน ผู้สื่อข่าวคนหนึ่งจะต้องรับผิดชอบหลายหน้าที่ ยกตัวอย่างเช่น จะต้องรับผิดชอบข่าวเช้าและทำสื่อบroadcast รายการเมืองไทยวันนี้ หรือต้องทำทั้งรายการวงเวียนชีวิตและรายการเมืองไทยวันนี้ ในบางครั้งก็ต้องออกต่างจังหวัด เป็นต้น ดังนั้น จึงทำให้ขาดผู้สื่อข่าวเพราะจะต้องไปทำอีกงานหนึ่ง ส่งผลให้ต้องงดทำสื่อบroadcast ไปอย่างน่าเสียดาย เพราะไม่มีผู้สื่อข่าวไปทำ

- ส่วนในกรณีของการขาดสมาชิกทีมคนใดคนหนึ่งไป

ไม่ว่าจะเป็นผู้สื่อข่าว ช่างภาพ หรือผู้ช่วยช่างภาพ ก็จะทำให้เกิดผลกระทบต่องานทันทีโดยปกติแล้ว ถ้าขาดช่างภาพหรือผู้ช่วยช่างภาพก็อาจแก้ปัญหาได้โดยการขอยืมตัวจากทีมอื่น แต่ก็มีบางครั้งที่ทีมอื่นก็ไม่ว่าง จึงทำให้ไม่มีผู้สื่อข่าวไปทำข่าวนั้น แต่ถ้าขาดผู้สื่อข่าว มักจะทำให้ข่าวนั้นต้องงดไปโดยปริยาย

- ปัญหาความสัมพันธ์ของทีมงาน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องความสมัครสมานสามัคคีกันในการทำงาน ซึ่งโดยปกติแล้ว ในการออกไปทำงานด้วยกัน จำเป็นที่จะต้องมีการปรึกษาหารือกัน ทั้งในส่วนเนื้อหาของข่าวและภาพข่าว แต่ปัญหา คือ ผู้สื่อข่าวบางคนไม่บอกถึงประเด็นที่จะนำเสนอให้กับช่างภาพได้ทราบ หรือช่างภาพก็ทำงานแบบตัวคนเดียว ไม่ได้มีการปรึกษาผู้สื่อข่าวว่าต้องการภาพในลักษณะใด ซึ่งอาจทำให้ภาพที่ได้กับเนื้อหาของข่าวไม่สอดคล้องกัน ส่งผลให้ ข่าวนั้นไม่

บรรลุตฤตฤประสงค์เท่าที่ควร อีกทั้งยังมีปัญหาส่วนตัวของบุคลากรเอง ซึ่งอาจส่งผลต่อการทำงาน เช่น ทีมงานมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน ไม่สามารถปรับตั้เข้าหากันได้ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ นอกจากจะส่งผลกระทบต่อผลงานแล้ว ยังก่อให้เกิดปัญหากับทีมอื่นอีกด้วย เนื่องจาก จะต้องมีการปรับเปลี่ยนโยกย้าย ซึ่งก็ต้องใช้เวลานานพอสมควรจึงจะลงตัว

- ตัวผู้สื่อข่าวเอง มิได้พยายามเสนอประเด็นใหม่ๆ ในการสร้างสรรค์ผลงาน จะทำไปตามหมายงานที่ได้รับมอบหมายจากบรรณาธิการไว้แล้วเท่านั้น จึงทำให้ข่าวที่ออกมาในบางครั้งขาดสีสันและขาดความน่าสนใจไป

2. ปัญหาด้านเวลา

- การผลิตสื่ूपข่าวจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลในหลายแง่มุม เพื่อให้เกิดความชัดเจนและครอบคลุมที่สุด แต่เนื่องจากสื่ूपข่าวสังคมส่วนใหญ่จะผลิตและออกอากาศวันต่อวัน ประกอบกับ จะมีการประชุมวางแผนงานล่วงหน้าเพียงเล็กน้อย จึงอาจทำให้ต้องรีบทำงานให้เสร็จทันออกอากาศ จนขาดความพิถีพิถันไปบ้างในบางครั้ง

- เวลาในการออกอากาศมีน้อยมากเมื่อเทียบกับข่าวอื่น สื่ूपหนึ่งมีความยาวเพียงแค่ 1 นาทีกว่าเท่านั้น จึงอาจทำให้นำเสนอข้อมูลไม่เพียงพอ ทั้งที่ในบางเรื่องมีประเด็นน่าสนใจและสมควรจะนำเสนออีกมากมาย แต่ด้วยเวลาจำกัด จึงทำให้ผู้ชมพลาดการรับข้อมูลที่เป็นประโยชน์อื่นๆ ไปอย่างน่าเสียดาย

- การไม่ตรงต่อเวลาของทีมงาน ทำให้ไปถึงที่ทำงานช้ากว่าที่กำหนด ซึ่งอาจส่งผลให้พลาดบางประเด็นไปหรืออาจตกข่าวนั้นไปเลยก็มี

เนื่องจากการเขียนบทสื่ूपข่าว จะต้องอาศัยความพิถีพิถันมากกว่าการเขียนข่าวทั่วไป เพราะต้องใช้ภาษาที่สละสลวยและน่าสนใจ ซึ่งในบางครั้งอาจเกิดการนึกคำหรือประเด็นไม่ออก ก็อาจเกิดปัญหาได้เหมือนกัน โดยเฉพาะกับผู้สื่อข่าวที่มีประสบการณ์น้อย

3. ปัญหาด้านแหล่งข่าว

แหล่งข่าวในที่นี้จะมีทั้งองค์กรของรัฐและเอกชนรวมทั้งบุคคลทั่วไป ซึ่งปัญหาที่เกิดส่วนใหญ่เกี่ยวกับแหล่งข่าวมักจะได้แก่

- แหล่งข่าวไม่มีเวลาให้ เนื่องจากการติดต่อนัดหมายกับแหล่งข่าวมีเวลาจำกัดและค่อนข้างกะทันหัน จึงทำให้แหล่งข่าวบางคนไม่สามารถสละเวลามาให้ข้อมูลได้ ส่งผลให้อาจขาดข้อมูลที่จำเป็นในบางส่วนไป

- แหล่งข่าวไม่ให้ความร่วมมือ หรือไม่ยอมเปิดเผยข้อมูลอย่างเต็มที่ เนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและสวัสดิภาพของแหล่งข่าว หรือในบางครั้งข้อมูลที่ต้องการนั้นเป็นความลับของทางราชการ ซึ่งหากเปิดเผยไป อาจจะมีผลกระทบต่อส่วนรวมได้ ผู้สื่อข่าวจึงไม่ได้ข้อมูลที่ต้องการจากแหล่งข่าวนั้นๆ

4. ปัญหาด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ

ในการออกไปทำข่าวแต่ละครั้ง จะต้องมีอุปกรณ์ที่สำคัญ เช่น ไมโครโฟน กล้องวิดีโอ ขาค้างกล้อง และแบตเตอรี่ แต่ในบางครั้ง บางทีมก็มีอุปกรณ์ไม่พร้อม เช่น ไม่มีขาตั้งกล้อง เมื่อต้องถ่ายนานๆ ก็อาจทำให้ภาพสั่นเบลอ หรือไม่มีดวงไฟส่องในสถานที่ที่มีแสงไม่เพียงพอ ทำให้ภาพที่ออกมาไม่ชัดเจนเท่าที่ควร

ส่วนในเรื่องของอุปกรณ์ตัดต่อ ทั้งเครื่องตัดต่อภาพและการใส่กราฟฟิก ที่ในแต่ละวันจะต้องมีผู้สื่อข่าวรีบมาตัดต่อในช่วงเย็นเพื่อให้ข่าวของคนออกให้ทันเวลา และเนื่องจากสภาวะข่าวของเมืองไทยวันนี้ ออกอากาศช้ากว่าข่าวอื่น จึงทำให้ได้ตัดต่อช้ากว่าสายอื่น ซึ่งก็ใกล้เวลาที่จะออกอากาศทำให้ความพิถีพิถันมีน้อยลงทั้งที่จริงๆ แล้ว การตัดต่อสตู๊ป จำเป็นต้องใช้เวลาและความประณีตมากกว่าการตัดต่อข่าว

5.3. ข้อเสนอแนะ

1. ด้านบุคลากร

- ควรมีการเพิ่มจำนวนบุคลากร รวมทั้งจัดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรแต่ละคนอย่างเป็นระบบและเป็นสัดส่วน ใครมีหน้าที่อะไรก็รับผิดชอบเรื่องนั้น ไปเลยเรื่องเดียว เพื่อแก้ปัญหาคือความรับผิดชอบซ้ำซ้อน และจะทำให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพมากขึ้น

- ควรสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคลากรในสาย เพราะการทำงานข่าวต้องทำเป็นทีมและต้องสามัคคีกัน ดังนั้น ทีมงานต้องพยายามปรับตัวเข้าหากัน

เอาใจเขามาใส่ใจเรา และพึงระลึกไว้เสมอว่า ความเข้าใจกันในการทำงานนั้นย่อมส่งผลให้งานนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

- ผู้สื่อข่าวควรพยายามคิดประเด็นใหม่ๆ ด้วยตนเองบ้าง ซึ่งประเด็นต่างๆ เหล่านี้ อาจจะได้มาจากการสังเกตสิ่งที่อยู่รอบตัว จากการรับข้อมูลข่าวสารด้านสื่อ การคิดประเด็นข่าวด้วยตนเองจะช่วยให้ผู้สื่อข่าวมีความกระตือรือร้นในการทำงานมากยิ่งขึ้น และทำให้สต๊าฟข่าวในแต่ละวันมีความหลากหลายมากขึ้นอีกด้วย

2. ด้านเวลา

- เนื่องจากมีเวลาในการผลิตค่อนข้างน้อย จึงควรใช้เวลาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด เช่น คิดประเด็นข่าวและเขียนบทให้เสร็จในรถข่าว เพื่อที่กลับมาจะได้มีงานน้อยลง นอกจากนี้ควรหมั่นศึกษาข้อมูลเก่าๆ หรือภาพในแฟ้มข่าว เพื่อเวลาฉุกเฉินจะได้ดึงมาใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

- พยายามเสนอประเด็นที่โดดเด่นและน่าสนใจที่สุด โดยอาศัยลีลาที่ดึงดูดความสนใจของผู้ชมให้ได้มากที่สุด ถึงแม้จะมีเวลาในการนำเสนอค่อนข้างจำกัดก็ตาม

- ควรมีการเผื่อเวลาที่จะไปถึงงาน ทั้งปัญหาการติดและเหตุสุดวิสัยอื่นๆ นอกจากนี้ก่อนถึงเวลาออกไปทำงานควรมีการเตรียมพร้อมล่วงหน้า เพื่อจะได้ไม่ลนลาน

3. ด้านแหล่งข่าว

- การกระชับความสัมพันธ์กับแหล่งข่าวเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะแหล่งข่าวบางคนก็จะต้องมีการติดต่อขอข้อมูลกันตลอด หากมีความสนิทสนมใกล้ชิดกัน ก็จะทำให้การติดต่อหรือการนัดหมายเป็นไปอย่างสะดวกและง่ายดายขึ้น อีกทั้งยังได้รับความร่วมมือมากขึ้นอีกด้วย

- ในบางครั้งผู้สื่อข่าวก็จำเป็นจะต้องมีแหล่งข่าวสำรอง คือ ต้องมีข้อมูลและสถานที่ติดต่อแหล่งข่าวเตรียมไว้หลายๆ แหล่ง เพื่อป้องกันความผิดพลาดจากแหล่งข่าวหลัก เช่น ถ้าพลาดจากการสัมภาษณ์อธิบดีก็ต้องสามารถติดต่อรองอธิบดีได้ เป็นต้น

- ในกรณีที่แหล่งข่าวไม่ยอมเปิดเผยข้อมูลหรือไม่ให้ความร่วมมือ ผู้สื่อข่าวต้องพยายามโน้มน้าวให้แหล่งข่าวเกิดความไว้วางใจว่าจะไม่เกิดอันตราย

หรือผลกระทบใดๆ กับแหล่งข่าวแน่นอน และในบางครั้งที่จำเป็นจะต้องใช้หลักจิตวิทยา มาช่วยเพื่อให้เข้าถึงแหล่งข่าว ซึ่งก็ต้องขึ้นอยู่กับปฏิภาณไหวพริบและประสบการณ์ของผู้สื่อข่าวด้วย

4. ด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ

ควรมีการดำเนินการขอเพิ่มอุปกรณ์และเครื่องมือในการดำเนินงานข่าวและการติดต่อข่าว เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและทันเวลา นอกจากนี้ทุกครั้งที่ยออกไปทำข่าว ควรมีการตรวจสอบอุปกรณ์ในการถ่ายทำทุกครั้งว่ามีครบและสามารถใช้งานได้หรือไม่ เพราะจะสามารถลดความผิดพลาดได้ เมื่อจำเป็นต้องใช้

สำนักหอสมุด